

Hemodialyspatient – omhändertagande på annan enhet än dialysmottagning, SÄS

Förändringar sedan föregående version

Justering av öppettider samt uppdaterad information under läkemedelshantering, nutrition och samordning.

Sammanfattning

Riktlinjen tydliggör hur man omhändertar och vårdar dialyspatient på annan enhet, då patienten har specifika behov relaterat till njursvikt och dialysbehandling.

Bakgrund och syfte

Att tydliggöra och underlätta omhändertagandet av dialyspatient på annan enhet.

Förutsättningar

Vid oklarheter ta kontakt med njurjour eller dialysmottagning.

Utförande

Speciell omvårdnad

Access (=tillgång till blodbana)

AV-fistel

Ta aldrig blodtryck i fistelarmen. Sätt heller ej saker runt fistelarmen som stasar, till exempel klocka eller id-band. Om blodtrycket i fisteln sjunker under 100 mmHg finns risk för att fisteln trombotiseras och inte längre går att använda.

Stick aldrig i fistelarmen pga infektionsrisk samt risk för att skada AV-fisteln. Om AV-fistel perforeras finns ingen access till dialys.

AV-graft

AV-graft är en access av konstgjort material. Samma riktlinjer gäller som vid AV-fistel.

CDK (Central Dialys Kateter)

Det finns två sorter:

- Tunnelerad som efter cirka åtta veckor växer fast subkutant och då inte behöver vara suturerad.
- Icke tunnelerad som alltid ska vara suturerad.

CDK ska endast handhas av utbildad dialyspersonal.

Patient med kateter i vena femoralis ska förflytta sig med försiktighet pga blödningsrisk.

Blodprovstagning

Dialysmottagningen kan vara behjälplig med blodprovstagning i samband med dialys. Skicka med provtagningsremiss/etiketter samt kontakta dialysmottagningen.

Läkemedelshantering

Nästan all antibiotika elimineras i varierande grad under dialys och ska därför administreras efter dialys eller med kompletterande dos. Personalen på dialysavdelningen hjälper gärna till med detta. Dock viktigt att detta kommuniceras och att antibiotika skickas med.

Fosfatbindande läkemedel (ex Sevelamer, Fosrenol) ska alltid tas i samband med måltid för att ha effekt. När kalktabletter (ex Kalcipos, Kalcitugg) tas i fosfatbindande syfte ska även de tas i samband med måltid. OBS! Kalktabletter interagerar med ett flertal andra läkemedel, se FASS.

Kaliumbindande läkemedel Resonium ska tas efter måltid. Övriga kaliumbindande läkemedel (Lokelma, Veltassa) kan ges oberoende av måltid.

Nutrition

Dialyspatienter har stora proteinförluster under dialysbehandling. De behöver därför extra tillskott av proteiner i sin kost. Alltså tvärtemot patienter med njursvikt som inte behandlas med dialys, vilka ofta har proteinreducerad kost. Däremot ska de fortsätta med fosfat- och kaliumreducerad kost.

Dialyspatienter har ofta reducerad eller obefintlig urinproduktion. Det är därför viktigt med vätskerestriktion. $\text{Max vätskeintag/dygn} = \text{urinproduktion/dygn} + 700 \text{ ml}$.

Vid anurisk patient max vätskeintag 1000- 1500 ml/dygn eller enligt läkarordination.

Glöm inte att räkna även kräm, glass, soppa och liknande som vätska.

Andning/cirkulation

Eventuell blodtransfusion bör noga övervägas hos patient som är eller kan bli aktuell för transplantation. Orsaken är att patienten kan bilda antikroppar, vilket gör det svårare att hitta ett organ som passar.

Hud

Vissa patienter använder bedövningsplåster (ex Tapin). Dessa ska appliceras över insticksställena på AV-fistel/graft en timma före dialysstart.

Samordning

Kontakta dialysmottagningen vid ev undersökningar/behandlingar för samordning med dialystider.

Kontakta dialysmottagningen vid utskrivning för samordning av dialystider samt aktivering av taxiresor.

Öppettider

Dialysmottagningen, SÄS Borås

Måndag – fredag	07:00-19:30
Lördag	07:00-14:30
Söndag	12:00-19:30
Telefon	033-616 22 17
Fax	033-616 31 94

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Maria Teresa "Maite" Gil Gonzalez, (margi18),
Överläkare

Granskad av: Maria Teresa "Maite" Gil Gonzalez, (margi18),
Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-7

Version: 4.0

Giltig från: 2026-04-30

Giltig till: 2028-04-29